

תורה נביאים וכתובים

BIBLIA HEBRAICA
STUTTGARTENSIA

quae antea cooperantibus

A. Alt, O. Eißfeldt, P. Kahle ediderat

R. Kittel

EDITIO FUNDITUS RENOVATA

adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer,
O. Eißfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen,
F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas

cooperantibus H. P. Rüger et J. Ziegler

ediderunt

K. ELLIGER ET W. RUDOLPH

Textum Masoreticum curavit H. P. Rüger

MASORAM ELABORAVIT G. E. WEIL

Editio quinta emendata

opera

A. Schenker

DEUTSCHE BIBELGESELLSCHAFT

Bibliografische Information der Deutschen Nationalbibliothek
Die Deutsche Nationalbibliothek verzeichnet diese Publikation in der
Deutschen Nationalbibliografie; detaillierte bibliografische Daten sind im
Internet über <http://dnb.dnb.de> abrufbar.

Die Deutsche Bibelgesellschaft ist eine kirchliche Stiftung des öffentlichen
Rechts. Sie übersetzt die biblischen Schriften, entwickelt und verbreitet innovative
Bibelausgaben und eröffnet für alle Menschen Zugänge zur Botschaft
der Bibel. International verantwortet sie die wissenschaftlichen Bibelausgaben
in den Ursprachen. Durch die Weltbibelhilfe unterstützt sie in Zusammenarbeit
mit dem Weltverband der Bibelgesellschaften (United Bible Societies)
weltweit die Übersetzung und Verbreitung der Bibel, damit alle Menschen die
Bibel in ihrer Sprache lesen können.
Weitere Informationen finden Sie unter www.die-bibel.de

Liber Genesis aus:
Biblia Hebraica Stuttgartensia
Fünfte, verbesserte Auflage 1997
© 1967/77 Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart
Druck: KN Digital Printforce GmbH, Erfurt
Alle Rechte vorbehalten • Printed in Germany
ISBN 978-3-438-07611-3

BIBLIA HEBRAICA STUTTGARTENSIA

quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eißfeldt, P. Kahle ediderat R. Kittel

EDITIO FUNDITUS RENOVATA

adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer,
O. Eißfeldt, J. Fichtner G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen,
F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas

cooperantibus H. P. Rüger et J. Ziegler
ediderunt

K. ELLIGER ET W. RUDOLPH

Textum Masoreticum curavit H. P. Rüger
MASORAM ELABORAVIT G. E. WEIL

Editio quinta emendata opera
A. Schenker

ספר בראשית

LIBER GENESIS

praeparavit
O. Eißfeldt

DEUTSCHE BIBELGESELLSCHAFT

בראשית GENESIS

[טו] 1 בְּרֵאשִׁית^א בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: 2 וְהָאָרֶץ
הָיְתָה תֵהוֹ וְנִהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי
הַמַּיִם: 3 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר: 4 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־
הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: 5 וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ לַיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
אֶחָד: 6 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל
בֵּין מַיִם לְמַיִם: 7 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הַרְקִיעַ וַיִּבְרָא בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מִתַּחַת לַרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרְקִיעַ^א וַיְהִי־כֵן: 8 וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לַרְקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: 9
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מְקוֹם^א אֶחָד וְתִרְאֶה
הַיַּבְשָׁה וַיְהִי־כֵן: 10 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אָרֶץ וְלַמְּקוֹה הַמַּיִם
קָנָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשֵּׂא הָאָרֶץ
דְּשָׂא עֵשֶׂב^א מִזֶּרַע זָרַע עֵץ^ב פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינֹהוּ אֲשֶׁר זָרַעוּ־בוּ
עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: 12 וַתִּזְאָ הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזֶּרַע זָרַע לְמִינֹהוּ
וַעֵץ עֵשָׂה פְּרִי אֲשֶׁר זָרַעוּ־בוּ לְמִינֹהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 13 וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: 14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת
בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים
וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: 15 וְהָיוּ לְמְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ
וַיְהִי־כֵן: 16 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמְּאֹר

ה' 14 ר"פ וב' מ"פ.
1 בתור"ב. יג' ול' בליש.
ה ר"פ.
ב' 7. ב' 8. ב' ח ב' מנה
בליש וכל שמואל דכות
ב מ ה רוח יי. ל.
כה 10. ל.
11א.
12א. 13א. 14א. מנה
ס"פ בתור"
כה 10א.
15א. מנה בטע בעיני.
ל. 16א. 11א.
17א. 18א. 19א. בעיני
ל.
כה 10. 18א. 19א.
1 בעיני. 20א. ל.
כה 10. ל.
ב. ב. ד. 21א.
1 בעיני. 1 א ב מל וחד חס 22א.
ב. 21א.
ד. 1 ר"פ.
כה 10. חס
ב מל וחד חס
22א.
1 בעיני. 16א. 17א. פסוק
את את ואת ואת.
ב חס. ל.

Cp 1^a Mm 1. ²Mm 2. ³Mm 3. ⁴Mm 3139. ⁵Mp sub loco. ⁶Mm 4. ⁷Jer 4,23, cf Mp sub loco. ⁸Hi 38,19. ⁹2 Ch 24,20. ¹⁰Mm 5. ¹¹Mm 6. ¹²Mm 3105. ¹³Mm וחד להשך Hi 28,3. ¹⁴Mm 200. ¹⁵Mm 7. ¹⁶Mm 1431. ¹⁷Mm 2773. ¹⁸Mm 3700. ¹⁹Mm 736. ²⁰Mm וחד לנפח Ps 66,6. ²¹Mm 722. ²²Mm 2645. ²³Qoh 6,3.

Cp 1,1^a Orig Βρησιθ vel Βαρησηθ (-σεθ), Samar bārāsīt || 6^a huc tr 7^{a-a} cf 9. 11. 15. 20. 24.30 || 7^{a-a} cf 6^a; ins וירא אלהים כי טוב cf 4. 10. 12. 18. 21. 31 et 8 (ט) || 9^a ט συναγωγών = מקנה cf מקוה המים || 10^b ט + και συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν και ὥφθη ἡ ξηρά = היבשה וירא מקניהם וירא הלבשה || ויקוו המים מתחת השמים אל מקניהם וירא הלבשה || 11^{a-a} ט ע c עשב c דשא || 1^b l c pc Mss μῦστῶν ועץ cf 12 || 12^c prb dl cf 12.

הַגְּדֹלַי לְמִמְשָׁלַת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמִמְשָׁלַת הַלַּיְלָה וְאֵת
 הַכּוֹכָבִים: ²⁴ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ: ²⁴ 17
 וְלִמְשַׁל בְּיָוֶם וּבַלַּיְלָה וְלַהֲבַדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיִּרְא אֱלֹהִים ²⁵ 18
 כִּי־טוֹב: ²⁶ וַיְהִי־עָרֵב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: ²⁷ 19 וַיֹּאמֶר ²⁸ 20
 אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי
 רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם: ²⁹ 21 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ
 הַחַיָּה הַרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׂרָצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם: ³⁰ וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ
 וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ³¹ 22 וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ
 וּמְלֹאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרְבַּ בָּאָרֶץ: ³² 23 וַיְהִי־עָרֵב וַיְהִי־בֹקֶר
 יוֹם חַמִּישִׁי: ³³ 24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ
 בַּחֲמָה וְרֶמֶשׂ וְחַי־תוֹ־אָרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן: ³⁴ 25 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיֵּי
 הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֵת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ
 וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ³⁵ 26 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדֹמֹתֵינוּ: ³⁶ וַיִּרְדּוּ בַדְּגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ
 וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ: ³⁷ 27 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ: ³⁸ 28 בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: ³⁹ 28 וַיִּבְרָךְ
 אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֹאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּכְבָשׂוּ
 וּרְדוּ בַדְּגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם: ⁴⁰ 29 וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֶרַע אֲשֶׁר עַל־
 פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֵת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בוֹ פְּרִי־עֵץ זֶרַע זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה
 לְאֹכְלָהּ: ⁴¹ 30 וְלִכְל־חַיֵּי הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל־רֹמֵשׂ
 עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי־כֵן:
 31 וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עָרֵב וַיְהִי־
 בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי: ⁴² 2 1 וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: 2

²⁴Mm 3428. ²⁵Mm 2309. ²⁶Mm 714. ²⁷Mm 5. ²⁸Mm 7. ²⁹Ex 1,7 ומד וישרצו. ³⁰Mm 686. ³¹Mm 8.

³²Mp sub loco. ³³Mm 720. ³⁴Mm 726. ³⁵Mm 1431. ³⁶Mm 9. ³⁷Mm 2543. ³⁸Mm 10. ³⁹Mm 11.

⁴⁰Lv 23,40. Cp 2 ¹Mm 13.

20 ^a ⚭ + *kai ἐγένετο οὗτος*, ins ויהי־כן cf 6^a || 21 ^a ⚭ + *ניהם* cf ⚭U; frt l נהם cf 4,4^a ||
 26 ^a ⚭ + *וכ'* cf ⚭U || ^b S + *hjr'*, ins חַיֵּי || 27 ^a > ⚭*, frt dl || 28 ^a ⚭ + *kai πάντων*
τῶν κτιστῶν καὶ πάσης τῆς γῆς; S + *wbb'jr'*, ins ובבהמה cf 26 || ^b ⚭ + *החיה* || 30 ^a nonn
 Mss ⚭ + *ונתתי* cf 9,3.

- 2 וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי^a מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בְּיוֹם² ל. ב. חס²
 3 הַשְּׁבִיעִי מְכַל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: 3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם³ ל. ב.
 הַשְּׁבִיעִי וַיִּקְרָשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכַל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים³
 לַעֲשׂוֹת: ס^a 4 אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם^b
 5 בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם: 5 וְכָל שְׁתַּיִת הַשָּׁמַיִם
 טַרְס יְהִי בְּאֶרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טַרְס יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה
 6 אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לְעַבְדֹת אֶת־הָאֲדָמָה: 6 וְאָדָם יַעֲלֶה מִן־
 7 הָאָרֶץ וְהִשָּׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי־הָאֲדָמָה: 7 וַיִּצְרֹר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־
 הָאָדָם עֵפֶר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפֹּחַ בָּאָפִיו נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְגַפְשׁ
 8 חַיָּה: 8 וַיִּטֹּעַ יְהוָה אֱלֹהִים בְּעֵדֶן מִקְדֶּשׁ וַיִּשָּׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר
 9 יִצְרָר: 9 וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נְחֻמָּד לַמֶּלֶאכֶה וְטוֹב
 10 לַמֵּאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע: 10 וְנֹהֵר יִצְאָא
 11 מִעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת־הַגֵּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאֶרֶבָּעָה רְאשִׁים: 11 שָׁם
 הָאָחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסְּבִיב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחַיִּים^a אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב:
 12 וְהָרֵב הָאֶרֶץ הָיָה טוֹב^b שָׁם הַבְּדִלָח וְאַבְנֵי הַשֹּׁהַם: 13 וְשָׁם הַנְּהַר
 14 הַשֵּׁנִי גִיְחוֹן הוּא הַסּוּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ: 14 וְשָׁם הַנְּהַר הַשְּׁלִישִׁי
 חִדְקֵל הוּא הַחֹלֶף קַדְמֵת אַשּׂוּר וְהַנְּהַר הַרְבִּיעִי הוּא פְרָת:
 15 וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיִּנְתְּנוֹ בְּגֵן־עֵדֶן לְעַבְדָּהּ וּלְשִׂמְרָהּ:
 16 וַיִּצְוֵה יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל־עֵץ־הַגֵּן אָכַל תֹּאכֹל:
 17 וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אָכַלְתָּ מִמֶּנּוּ מוֹת
 18 תָּמוּת: 18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבִדּוֹ אֶעֱשֶׂה־א
 19 לּוֹ עֵזָר כִּנְעֻדוֹ: 19 וַיִּצְרֹר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה^b כָּל־חַיִּית הַשָּׂדֶה
 וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּבְרָא אֶל־הָאָדָם לְרֵאשִׁית מֶה־יִּקְרָא לּוֹ וְכָל־
 20 אֲשֶׁר יִקְרָא־לּוֹ הָאָדָם נִפְשׂוֹ חַיָּה הוּא שָׁמוֹ: 20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת^c

ד ר"פ. ב. מ. ל.

4. ג. ר"פ וכל ופ אור
וחד מן ה ר"פ בסיפ וחד
מן ר"פ וכל ומ"פ וכל ה.

ט. ל. זקף פת. ב. חד חס
וחד מט

9א. ב. חד חס וחד מל

ל. ל.

1. פד. לב מנה בתור

ל. ל. 10. ב. 11. ב. 12. ב. 13. ב.

ל. ב. 14. ד. בטע 15

16. ב. 17. ב. 1. ד. בתור

1. זון ונגו בטע 18. ב. חס 19

ל. בטע 20. ב. ג. 1. ר"פ 21

1. מל. ר. חס. 1. זון ונגו
בטע 18. 1. ר"פ 21

22

ב. חס 23. ל. ל.

1. וכל על האדם ועל
הבהמה דכות 24. 1. 25.

26

ד. בעיני 27

ב. חד חס וחד מל 27
1. פסוק כל כל וכל 28

1. זת מנה בתור. ל.

1. ט. מל בתור 28

²Mm 14. ³Mm 3. ⁴Mm 48. ⁵Mm 2360. ⁶Okhl 316. ⁷Mm 3699. ⁸Hi 36,27. ⁹Mm 3048. ¹⁰Ez 17,6. ¹¹Prv 21,20. ¹²Mm 2878. ¹³Mm 1088. ¹⁴Mm 2273. ¹⁵Mm 3227. ¹⁶Mm 1349. ¹⁷Prv 19,4. ¹⁸Mm 915. ¹⁹Mm 3684. ²⁰Mm 3843. ²¹Mm 33. ²²Da 10,4. ²³Mm 1964. ²⁴Mm 15. ²⁵Mm 787. ²⁶Mp sub loco. ²⁷Mp sub loco. ²⁸Mm 639. ²⁹Mm 834.

צפ 2,2^a μσ || הששי μσ || 4^a αὐτὴ ἡ Βίβλος cf 5,1 || b frt l אלהים || c-c μσ || בבראם אלהים || מאד || 18^a sic L, mlt Mss Edd || שמים וארץ || 11^a μσ^{Mss} ח' || עזר || עוד + μσ || b ins c מאת || c-c frt add.

1 לְכַל־הַבְּהֵמָה וְלַעֹף^א הַשָּׁמַיִם וְלִכְלֵ תַיִת הַשָּׂדֶה וְלָאָדָם^ב לֹא־מִצֵּא
 21 עֹזר כְּנֶגְדּוֹ: ²¹ וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים וַתִּרְדְּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּשָּׁן וַיִּקַּח
 22 אֶחַת מִצִּלְעֹתָיו וַיִּסְגֵּר בָּשָׂר וַתִּחַתְּנָה: ²² וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצִּלְעַ
 23 אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיִּבְרָא אֶל־הָאָדָם: ²³ וַיֹּאמֶר הָאָדָם
 זֹאת הַפֶּעַם עֲצָם מִעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי.
 לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ^א לָקְחָהּ־זֹאת:
 24 עַל־כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר
 25 אֶחָד: ²⁵ וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עַרוֹמִים^א הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבַּשְּׁשוּ:
 3 1 וַתִּנְחַשׁ הַיָּה עָרוֹם מִפְּלִ תַיִת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים
 2 וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַרְאֶה כִּי־אָמַרְתְּ אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֵּן:
 3 2 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחַשׁ מִפְּרִי^א עֵץ־הַגֵּן נֹאכָל: ³ וּמִפְּרִי הָעֵץ^ב
 4 אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגֵּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בּוֹ בְּיָד
 5 תִּמְחָנוּן: ⁴ וַיֹּאמֶר הַנָּחַשׁ אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תָּמוּתֶינָן: ⁵ כִּי יִדְעַ
 6 אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וּנְפַקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם כְּאֱלֹהִים יֹדְעֵי
 7 טוֹב וָרָע: ⁶ וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכָל וְכִי תֹאווֶה־הִיא
 8 לְעֵינָיִם וּנְחַמְדָּה הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיָּהּ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ
 9 עִמָּהּ וַיֹּאכְלוּ: ⁷ וַתִּפְקְחֶנָּה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיִּדְעוּ כִּי עֵרֹמִם הֵם וַיִּתְפָּרוּ
 10 עֲלֵיהֶם תְּאֵנִה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חִגְרֹת: ⁸ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים
 11 מִתְּהַלְּקֵי בִּגְדֵי לְרֵיחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבְּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים
 12 בַּחֹדֶף עֵץ הַגֵּן: ⁹ וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה:
 13 וַיֹּאמֶר אֶת־קוֹלְךָ שָׁמָעִיתִי בִּגְן וְאִירָא כִּי־עֵירָם אָנֹכִי וְאַחְבָּא:
 14 וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירָם אָתָּה הֲמִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לִבְלֹתִי
 15 אָכַל־מִמֶּנּוּ אָכַלְתָּ: ¹² וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִיא
 16 נָתַתָּה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאָכַל: ¹³ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאִשָּׁה מַה־זֹּאת

²⁰ 1. וכל על האדם ועל
הבהמה דכות²¹ 1.

ב בתור. ל

ד ב חס וב מל²²
יב בטע ר"פ ה מנה בתור

23ח

ב. כא²⁴. ל

1. ב.

ד מל ב דגש וב רפ²⁵

15

21

31

21

ד 1 חס וחד מל⁴
ד 1 חס וחד מל⁵: ל

51. 51

לא פסוק כי וכי⁶

ד 1 פת ב קמ ולי⁷
בליש. ל

ל. 1. 8. וחס. ל

ב כת ה. ל וחס

ל. ל. 1. ב⁹ מנה בתור

ב. ל ומל

ב חס. 101. ח¹¹ בטע וכל
זקף אחנת וס"פ דכות
במא

1. 121. ב. מל בתור

ל

ד בעיני. 13

²⁰ Mm 16. ³¹ Mm 15. ³² Mm 3861. ³³ Mm 527. ³⁴ Mm 17. ³⁵ Mm 18. Cp 3 ¹ Mp sub loco. ² Mm 19.
³ Mm 3184. ⁴ Mm 20. ⁵ Mm 21. ⁶ Mm 2059. ⁷ Mm 3598. ⁸ Mm 3174. ⁹ Mm 3083. ¹⁰ Mm 3541. ¹¹ Mm
1571. ¹² Mm 949. ¹³ Mm 867.

20 ^a 1 c nonn Mss וְלַכְּלֵ־עוֹף עֵשׂוּט || וְלָאָדָם^ב 1 || 23 ^a מִצֵּא || 24 ^a וְ(עֵשׂוּט) || +
oi δόο = שְׁנֵיהֶם cf מ || 25 ^a L 1 min || Cp 3,1 ^a 1 הָאָדָם? || 2 ^a וְ(עֵשׂוּט) ^a από navtós || ^b S
'jln' ... klhwn = כְּלֵ־עֵץ || 3 ^a מ + הוּהוּ || 6 ^a > עוּ || ^b וְ(עֵשׂוּט) || 7 ^a nonn Mss מ
וְ(עֵשׂוּט) || 10 ^a S whzjt = וְ(עֵשׂוּט) ||

14 עֲשִׂיתָ וְהָאָמֶר הָאִשָּׁה הִנָּחֵשׁ הַשִּׂאֲנִי וְאָכַל׃ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים | ל . ד . בעינן אֶל-הַנָּחֵשׁ

כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אָרֹר אֶתְּךָ מִכָּל-הַבְּהֵמָה וּמִכָּל-אֲנִי חַיֵּי הָאָרֶץ׃
ל . ד . וחס
15 וַאֲיִבָּהּ אִשִּׁית בִּינְךָ וּבִין הָאִשָּׁה וּבִין זָרְעֶךָ וּבִין זָרְעֶיהָ
ל . ד . וחס
16 אֵל-הָאִשָּׁה אָמַר ׀
ל . ד . ר"פ

הַרְבֵּה אָרְבָּה עֲצָבוֹנָךָ וְהִרְוִיךָ^b בְּעֲצָבֹתֶיךָ תִּלְדֵי בָנִים
ד וְאֵל-אִשְׁךָ תִּשְׁוֹקֶנָּה וְהוּא יִמְשַׁל-בָּךָ׃^d ׀
ל . ד . מל ול בליש
17 וְלֵאמֹם אָמַר כִּי-שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וְתֹאכַל מִן-הָעֵץ אֲשֶׁר
17 יז שמיעה לקול¹⁵ צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ
אֲרוּרָה הָאָדָמָה בְּעִבּוּרָךָ
ל . ד . ב¹⁶ בְּעֲצָבוֹן הָאֲכָלְנָהּ^b כָּל יָמֵי חַיֵּיךָ׃
18 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תִּצְמַיֵחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה׃
18 ומל¹⁷ . ל . ב¹⁸ בְּזַעַת אִפְיֶךָ תֹאכַל לֶחֶם
ל . ד . ו¹⁶ עַד שׁוֹבֶךָ אֶל-הָאָדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ
כז מלעיל . ב כִּי-עָפַר אֶתְּךָ וְאֵל-עָפָר תָּשׁוּב׃

20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הִיטָה אִם כָּל-חַי׃ 21 וַיַּעַשׂ
20 ויקרא האדם שם אשתו חוה כי הוא היטה אם כל-חי׃ 21 ויעשׂ
21 ב בתור²⁰ . ב ס"פ²¹ ׀ (א) יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנִית עוֹר וַיִּלְבָּשֵׂם׃ ׀ 22 וַיֹּאמְרוּ
22 ב מל²² . ב וחס . ד בעינן יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הֵיאָה כְּאֶתֶד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע וְעָתָה וְפֶן-
22 יח²⁴ חט י מנה בתור . ד יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעֹלָם׃ 23 וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה
23 יח²⁴ חט י מנה בתור . ד אֱלֹהִים מִן-עֵדֶן לְעַבְדֹת אֶת-הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׂם׃ 24 וַיִּנְרֶשׁ אֶת-
24 הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן^a מִקְדָּם לְנֹן-עֵדֶן אֶת-הַכְּרִבִּים וְאֵת לְהֵט הַחֲרִב
ל . ד . כ כל אוריית חס²⁶ . ל תַּמְתָּהּ פֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת-דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים׃ ׀

14 Mm 22. 15 Mm 23. 16 Mm 2783. 17 Mm 4020 18 Ho 10, 8. 19 Mm 24. 20 Mm 381. 21 Mm 3433. 22 Mp sub loco. 23 Mm 361. 24 Mm 25. 25 Mm 1496. 26 Mm 543.

14 a-א || 16 a l c μσδ || ואל || b frt l c μσδ; και τὸν στε-
vaγμόν σου = וְהִרְוִיךָ || c μσδ || בעצבון || d-d cf 4, 7^{b-b} || 17 a l || וְלֵא' || b l || תַּעֲבֹדָנָהּ ||
21 a cf 17 a || 24 a σ + αὐτόν = אָתוּ || b σ + και εἶταξεν = וַיִּשֶׂם.

4 ¹ וְהָאָדָם יָדַע אֶת-חַוְּהָא אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת-קַיִן וַתֹּאמֶר 4
 קָנִיתִי אִישׁ אֶת-יְהוָה^a: ² וַתִּסֹּף לָלֶדֶת אֶת-הָבֶל וַיְהִי-הֶבֶל לְ
 רֵעָה זָאן וְקַיִן תָּנָה עִבְדֹּ אֲדָמָה: ³ וַיְהִי מִקֵּץ יָמַיִם וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרֵי
 הָאָדָמָה מִנְחָה לַיהוָה: ⁴ וְהֶבֶל הֵבִיא גַם-הוּא מִבְּכֹרוֹת זָאנֹו
 וּמִחֶלְבֵהֶן^a וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל-הֶבֶל וְאֶל-מִנְחָתוֹ: ⁵ וְאֶל-קַיִן וְאֶל-מִנְחָתוֹ
 לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיַּפְלֹו פָּנָיו: ⁶ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן לָמָּה
 חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ: ⁷ הֲלוֹא אִם-תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא
 תֵּיטִיב ^a לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ^a וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשַׁל-בּוֹי^b:
⁸ וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-הֶבֶל אָחִיו^a וַיְהִי בֵהִיוֹתָם בְּשׂוּדָה וַיִּקֶּם קַיִן אֶל-הֶבֶל
 אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ: ⁹ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא
 יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי: ¹⁰ וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים
 אֵלַי מִן-הָאָדָמָה: ¹¹ וְעַתָּה אָרִיר אֹתָהּ מִן-הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצַתָּה אֶת-
 פִּיהָ לְקַחַת אֶת-דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ: ¹² כִּי תִעַבְדֹּ אֶת-הָאָדָמָה לֹא-
 חֹסֶף תֵּת-כַּחַה לָךְ גַּע וְגַד תִּהְיֶה בְּאָרֶץ: ¹³ וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-יְהוָה
 גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְשָׂא: ¹⁴ הֵן גִּלְשֵׁת אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנֵיךָ
 אֶסְתָּר וְהָיִיתִי גַע וְגַד בְּאָרֶץ וַתְּהִי כָל-מִצְאֵי יַהַרְגֵנִי: ¹⁵ וַיֹּאמֶר לֹו
 יְהוָה לִכְנֹו כָל-הַרְגֹו קַיִן שְׁבַע־עֶתַיִם יִקָּם וַיִּשָּׂם יְהוָה לְקַיִן אֹת לְבִלְתִּי
 הַכּוֹת-אֹתוֹ כָּל-מִצְאֹו: ¹⁶ וַיֵּצֵא קַיִן מִלְּפָנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאָרֶץ-נֹוד
 קַדְמַת-עֵדֵן:

ה. ה. כו פסוק את את
 ומילה חדה ביניה

ד. כת ה. ב. יא. ב. ב.
 נא. יח מנה בתור

ג. ויל שם אנש.
 ב. וכת כן בליש

ג. ל.

ג.

ג. יב מל בתור.⁶
 פסוק בתור אם ואם.
 ד. יז מ"ס

ג. ויל.⁷
 ג. מל ב מנה בליש

ג.

לא ג מנה בתור¹

ל רפי. יב. ב. וחס⁹

ג.

יב¹

ג. יא. ב¹⁰

ג. ל. וחס. ל.

ג. ב. וחס. ד. ב. מנה
 בטע

ג. ב. פת וחד קמ"ד.¹⁴
 פד. לא מנה בתור

ג. ל. מל

17 וַיַּדַע קַיִן אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת-חַנּוּךְ וַיְהִי בְנָה^a עִיר
 וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם^b בְּנוֹ חַנּוּךְ: ¹⁸ וַיִּוְלַד לְחַנּוּךְ אֶת-עִירָד וְעִירָד
 יָלַד אֶת-מְחוּיָאֵל וּמְחוּיָאֵל יָלַד אֶת-מִתּוֹשָׁאֵל וּמִתּוֹשָׁאֵל יָלַד אֶת-
 לָמֵךְ: ¹⁹ וַיִּקַּח לוֹ לְמוֹךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עֵדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלְהָ:

ג. יא. יא. יא. יא. יא.
 יא. יא. יא. יא. יא.
 יא. יא. יא. יא. יא.

ג. ל. ל. ל. ל.

ג. יב¹⁷

Cp 4 ¹Mp sub loco. ²Mm 512. ³Mm 1992. ⁴Mm 639. ⁵Mm 26. ⁶Mm 27. ⁷Mm 28. ⁸Mm 29.
⁹Ex 5,8. ¹⁰Mm 30. ¹¹Mm 3538. ¹²Mm 4073. ¹³Mm 31. ¹⁴Mm 32. ¹⁵Mm 1357. ¹⁶Mm 342.
 17 S i,2.

Cp 4,1 ^{a-a} Ⓞ δὲ τῷ θεῷ || 4 ^a Ⓢ μ -ביהן - frt l בְּהֵן - cf 1,21^a || 7 ^{a-a} Ⓞ διελες, ἥμαρτες;
 ἡσύχασον == לְנִמַּח חַטָּאת רְבִץ || ^{b-b} orig prb בו וַיִּוְלַד לְחַנּוּךְ אֶת-עִירָד וְעִירָד
 8 ^a mlt Mss Edd hic interv; frt ins c μⓈⓈV גְּלַחַה הַשָּׂדֶה cf Ⓢ¹¹ || 15 ^a Ⓢ Ⓢ' (SV) οὐχ οὐ-
 τως = לֹא כֵן || 17 ^a nonn Mss בְּנָה || ^b pc Mss Ⓢ כְּשֵׁם || 18 ^a sic 21r, l c Ⓢ וּמְחוּיָאֵל ||